

7 Consuetudines Sapiens M. S.

7 Viraguell. Cereado.

7 regul. possess. c. elmor muer.

7 Anton Gom. recomend. flego. Jave.

7 muores.

7 vocab. de alumban.

7 Medina.

7 Ling.

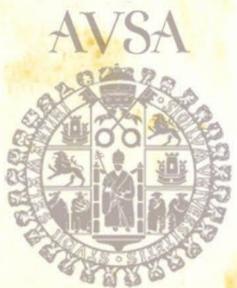
7 Ling.

7 Hicophon.

Barb.

Hen. of.

45.
22.
66.

PHS. Maria.

Electio de bono & equo, Ad te in c. fm. & fm. de transactio. 148¹⁵

De bono & equo disputatus mihi, nulla ex parte aut comodi aut opportunius
auspicandū fuit quā a nostri iuris definitione, cuius autor est Celsus velle ab
Ulpia. in l. i. ff. de iust. et in hęc verba: nā ut eleganter Celsus definit, ius est
ars boni & equi. cuius definitionis sensus a doctoribus diligenter investigari, adhuc
tamē in obscuro iacet. nemo ferē est qui alteri consentiat, nemo etiā qui alterū
reprehendat; sed unus quisque propria sententia contentus, aliorū iudicia nō implet.
sed eū eorū opinio tam variē sūt, tamque inter se dissidentes: alterū fieri profecto potest
ut eorū nulla, alterū certe nō potest ut plus una verasit. Ego vero quō iuriam
disputationi Aeterna praecipuos eorū intellectus (sunt ferē tres aut quatuor) pro capitu-
mo & fideliter referam, breviter breviter.

Ac primo quidē Accur. in eadē. l. i. in glo. 4. sic intelligit. / ars boni & equi / id est
ars eius quod est equū utile. Alcia. lib. i. parer. c. 30. dū hęc Accur. verba ex-
ponit, tā obscure loquitur ut certe interpreti egas interpretare. nec (ut mihi quidē videt)
satis sibi constat, dū dicit Accursiū accepisse (bonū) quādam equitate quae ex con-
cipiti hinc atque inde inclinantis animi motu p̄veniat. post vero subjicit, bonū, apper-
tillare id quod utile est in quacūque civitate quāvis nō semper eū equitate concordet. mo-
do ergo, bonū dicit equitate quōdam, modo utilitate quae eū equitate nō concordet.
mens tamen glo. nō est obscura. vult n. ius ē actum equitatis utilitatis cuiusdā.
sed hęc interpretatio glo. in rariis p̄fecto est. nā i. nō explicat quid equitas sit in dīc-
tūm p̄ponit. deinde dū, bonū, exponit, id est, utile, errat quidē: nā eorū boni
significatio nō est. & definitio Celsi, quā Ulpia. eleganter appellat, esset profecto
ineptissima, nā nō exponeret propria iuris naturā, quod elegans definitio efficere
debet, si quidē ex sententia Accur. ius definitur per utilitatem, quae utilitas nō miris
propria est omnium artium quae iuris. quae n. obscuro ars reperiri potest quae utilis nō sit.
nō igitur esset apta definitio.

Marius vero salomonius dū in hęc Celsi definitionē mādīt, sic explicat. ius est ars boni &
equi. id est, est exercitiū boni & equi iuris, est demū ars quae ad bonū & equū iuris p̄tinet.

Sicuti virtus dicitur ars boni hominis, & iniqui ars nequitia. Expendere obscuro in
interpretationem viro aliquo doctissimo, indigna. hinc dicitur est elegans iuris definitio?
an recte quis medicina sic definiret, est ars eius qui de hominum valetudine sollicitus est? an
mercatura hoc modo, est ars industrii mercatoris? aut architectura, est ars poëti fabii?
profecto qui sic definiret auctoritas non esset ut ipse qui hanc artem naturas non ostende-
ret nec quid esset, sed ad quos potius pertineret: at qui vlti. eleganter Celsus definire
inquit! ius est ars boni & equi. — deinde si Celsus hac sua definitio uellet nihil
aliud (ut inquit Salom.) quod ostendere iuris artem ad bonum & equum uirum pertineret,
profecto ineptissimis uerbis id expressisset hoc modo, ius est ars boni & equi, addidisset
- n. iuris, aut hominis! nam tam concisus & in elegans loquendi modus non facile reperiri
potest apud linguas latinas poëtas, qualis erat Celsus poëticissimus! — tandem uel hoc
sit ineluctabile argum. contra Mar. Salo. quod desumit ex vlti. in ead. l. i. qui dicit
Celsi definitio probat, subdit: iustitia namque colimus & boni & equi iustitia profitemur.
ubi aperte dicitur non de uero bono fuisse loquutum I. C. sed de equitate & bonitate, qua
re hinc opo non est digna que nos diutius remoretur.

Item uero restat 3 interpretatio que inter deos magis obtinuit, hinc propter numerum asse-
rentiam, hinc etiam propter eorum dignitatem & auctoritatem. Budæus namque (ceteris in hoc non
Iuris doctissimus) in p. suar. annot. censet, bonum & equum in definitione iuris non
debere separari, sed pro eodem accipi, idemque esse ius boni & equi, quod, ars perfectæ
cuiusdam equitatis & epicheie que legi interpretandæ adhibetur. atque hanc eius am-
ni bonum & equum pro eadem simplici re accipiunt, id est pro equitate & epicheia, seq.
Joan. Brot. in ead. l. i. de iust. & iud. Oldendor. tit. de iur. & equit. tit. 1. atque hinc etiam
Alcia. lib. 2. par. c. 11. circa intellectum. l. si seruus. §. sequitur de uerb. & con. lib.
2. misc. c. 13. & inter Theologos ac philosophos Budæus seq. Iustitiam & Perioniam
optimi Auis. interpretet lib. 5. Ethic. c. 10. & frat. Domi. à solo vii. & iustitiam & epicheia
in signis lib. 3. de iust. & iud. q. 1. ar. 3. —

Vellem quidem, si possem, huic interpretationi propter tantorum uirorum gravitatem & auctoritatem
acquiescere: ratio tamen ac ueritas (que & in hoc ipso uires suas ostendit) sic me in
contraria sententia compellit, ut ueritati uires proponendas et non duxerim. nihil
n. mihi persuaderi potuit, I. C. Celsus in sua definitio, bonum & equum pro eodem uisum.

49 16

Nam i quid vides Imperator in l. hac lege. c. de pact. edum. Congru discimus
constituere inter boni & equi diu dicit, boni quide esse mulieri que seipsam
viro dimittit res eiusdem pari arbitrio gubernari, id tamen non esse equum. & quide
diuersa utriusque significatione, diuersitas nominum ostendit. deinde rogo, nihilne
aliud est ius q̄ ars equitatis, nulla est p̄ se exacerbatio, sed leges equitatis moderamine
& benignitate deflexas & temperatas sūt? nemo sane doctus id dicit. sed qui hanc
interpretationē euellā agam pressis & conuicta magis disputandi ratio, qui dissecti
modus mihi familiaris est & ad inuestigandā ueritatē accommodatissimus. ac primum
id quod nec ipsi disputantur, nec erit difficile probare (ut i latini patet) de ratio sūq̄
equitatis esse, non esse scriptā, sed esse moderamē quodā in hominis prudentia consti-
tutū, quod scriptis legibus temperandis & interpretandis adhibetur. tūc sic arḡ.
ius nostrū (ex horū sententia) nihil est aliud q̄ ars equitatis, q̄ in nro iure nulla sūt
iura nullę q̄ leges scriptę. p̄bo consecutionē, nā de ratio huius artis equitatis est non
esse scriptā sed iuris scripti temperamētū & moderamē, q̄ scriptę leges quib; deorsum
hęc ars equitatis sūt extrahere arte atq̄ adeo extra ius quod est ars equitatis: quare
ex his legitime consequitur quod proponitur, in nro iure nulla esse iura aut leges scriptas.
profecto hęc arḡ urget anguste nec arctius adstringi potest, atq̄ utinā tā facile p̄-
stent uera inueniri quā falsa conuincā.

Sunt & multę alie ac uarię huius definitionis iuris interpretationes, aliter. n. interpretat̄
Cona. aliter Corra. aliter Aldaric; Jasi; alio etiā modo Equitatis uas, aliter Ant.
Vacca, aliter Louotus, aliter Ferrac; Montan; diuersa et ratio explicat nouissime
Iohannes Velle; a Guereara vir doctissim; & in ea parte philosophis que ad mores spectat
non mediocriter (ut apparet) versatus: sed oēs corp; expositiones eiusmodi sūt, ut eas
certe non solum referre uerū etiā meminisse pudeat: ut iam definitio ista, ius est ars boni
& equi, cū enigma quodā uideat, de cuius interpretatione, vel oraculū pythiū sit opus
conspicere aut etiā sphingę.

Cępi hanc de bono & equo disputationē semel, cępisse mihi p̄uenit. nā quid ego in
tanta obscuritate & in tā abscondita iuris prudentia efficacem q̄uis multos habere
duces? nūc uero quid obsecro mihi agendum erit quando id nullis duce mihi expedire necesse
stetuit? si quidem pauci admodū sūt qui de bono & equo scripserūt, & si quid scriptū
reperiatur, nihil tamē est quod non aut reprehensione sit dignū, aut emendatū indigeat.
sed huius equitatis inuestigandę desiderio, nihil non libenter patiar. & quide doles uel hemer

atq; uerū doctes, Bartolū, Pau. Alex. Sassi. in sup. etiā, Abb. Ino. de iur. & re
liquos coet. utriq; iuris interpretas esse anotha disputatū relegandos, siquidē huius
materis aut nihil prorsus, aut parū atq; id oscitantē meminuerunt, in qua certe cetera
aliqua Extraneis totius nostri iuris pondus & summa constituta est. sequar tamē duce
ratione, sequar etiā Arit. Plat. atq; ipsos I. C. veluti ante signatos.

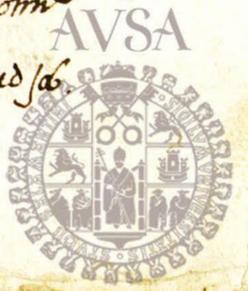
Principis quidē ut illud propositū sūmma (uis est aut boni & equi) soluo, nosse oportet
quid aet, quid bonū, quid equū sit, & primo de equitate de qua nosse te agit, dicam.
Equitas namq; in iure nostro longe lateq; dominatur, quā uero est ius ipsū quod utimur:
nā si auferas equitatem, omnium legū usū sustuleris. hinc. n. ex voluntate & consilio le
gislatoris leges ipsas moderat & regit ex d. in l. diu. ff. de rest. in mte. l. si seruis ff.
de hered. inst. l. nō tantū ff. de rest. quā uero uetus altercatō fuit inter sapientes
quid nā esset de iur. utriusq; legib; salient ac iuris uultu sua gubernari, an uero ex bono & equo
suis dirimi, nec fuit ab similit illa inter corde, an leges magistratib; an uero e contra magist
tratus legib; preesse debeant, imo & Plato diuini philosophus diabo. civili uel de regno
optimū (inquit) est, nō leges quidē ualere, sed hominē prudentē regē q; quā uero in quibus
in Caligulla de iure consultis loquet sepe iactauit se sepe nō quid respondere possent
prater equū: significans se aboliturū iuris ciuilib; libes. quāquā seis laudatū ē illud
Pausanis dictū, qui interrogat; cur apud Spartan. nulla l. mutare liceret, respondit, quā
oportet leges hominū dominas esse, nō homines legē. — fuerunt etenim ubiq; legis lato
res huius equitatis obseruatissimi, ut docet hoc locus Nom. Ion. dū deiciente iure expre
sso, ad equitatem & benignitatem iuber con fugere iudicem: & Ulpia. in l. q; si Ephesi. §.
fin. ff. de eo quod uet. loc. in summa (inquit) ante oculos equitatem habere debet iudex &
in l. at si quis. §. idem locus de religio. generaliter (inquit) puto iudicē iustū nō merā
negocij actionē imitari, sed sollicit; equitatem sequi. placet hoc ipse. in l. si negotia
in fin. ff. mand. & in l. ius iurandū. §. datur aut & in l. diduo. §. Marcellus de iur. iur.
& Imperatores in l. placuit. C. de iudi. placuit (inquiunt) in omnib; reb; p;cipud esse
iusticiā & equitatis quā studi iuris rationē, & in l. hac lege C. de pad. conuē. ubi, quoniam
conditoris legē equitatis ducunt ēe fautores. quod ipse exprimit Justin. nouell. de re iur.
tribu. consti. 163. his uerbis, p;stantissima inter homines bona sūt iusticia & benignitas. & in
aut. de nō eligē. secū. muber. circa finē. equitatis (inquit) & iusticiā sumus amatores, quā nō
omnib; reb; uolum; obtinere. & in aut. de equali. dotib;. §. de ceteris. iusticiā (ait) & equitate
honorē. & in nouell. consti. 17. tertiu (inquit) iudicis tibi sit ut causas cū summa equitate
cognoscas. lex n. debet crubescere quā contra equitatem aliquid statuit, ut docet Imp. in l. si
quis in suo. §. 1. C. in off. test. & in l. fin. §. de aule. C. de iur. nā equitas reg quēda est quā

nostra opera recta via dirigit, ut autor est D. Hier. homi. i. sup cantic cant. romo. 7.
& animaduerit collega noster Magister Oncala vir summe integritatis variisq; rebus lectis
insignis, canonicus quondam Abulen. in suo utilissimo ac copiosissimo indice que edidit
ad oia D. Hier. opera. v. equitas. —

Sed quonia nihil mihi magis in votis est qua ut hac prestanti. & resp. salutarem
equitate des hodierno die maiori ac nouo quoda amore prosequant, nequis eius igno
ratione teneat, & facile possit agnosceri qua diligit, ostenda prius quibus nominibus
nuncupetur, deinde eius vim ac naturam. — animaduerit ig qui eius desidiu tenet,
(teneri aut des cupio) ex varijs quos habet effectibus varijs et a. l. c. nominibus desig
nari. na i quide equitate dici, ex iuris que r. pullion & ex multis alijs satis
constat. — dicit etia humanitas, in. l. Pantonis de acq. hered. ibi, humanitatis gra.
Am. l. si ita scriptu in pr. ff. de lib. & post. ibi, humanitate suggerere. in. l. 1. si qui
operas, ibi, sed humana interpretatid ff. ad. s. c. testu. in. l. 2. si de ille ff. de cond.
& dem. ibi, sed humanis interpresari solem. in. l. furti & pacti de his qui nst. in. f.
ibi, in humanu est. in. l. Thais. si libertate in fin. ibi humaniore interpretatid ff. de
fiducijs. libert. in. l. si de lator. s. 1. ibi, humanitatis intuitu. Am. l. miser est s. 1. ibi, hu
manus est. ff. de solu. Am. l. barbarus. ibi, humanus est ff. off. post. Am. l. si quis ita
s. 1. ff. de manu test. ibi, humanitatis intuitu. — interdum appellat benignitas in
l. sibi ff. de dona. ibi, benignus est. Am. l. per fundu. ff. de seruit. rust. ibi, benignus
tam dicit. Am. l. sibi ff. si cert. pet. ibi, benignitas tam est. — aliqui dicit, benigni
na interpretacio. ut in. l. pen. de cond. & dem. Am. l. 2. de lib. & post. l. ex hac scrip
tura ff. de dona. l. proxime ff. his qui nst. de len. l. qui duos s. 1. de manu testam.
l. benignus ff. de li. — sepe etia vocat benigna opinio, l. is qui suu s. siue aut
ff. de manumiss. — ite & benigni credere, in. l. in bello. s. si statuliber ff. de captiuis.
nonnunquam remissio nuncupatur ut in. l. fin. post ff. Am. fin. C. de testam. — appe
llat etia fauor, in. l. si hereditas in pr. ff. de statulib. — mansuetudo et dicit in. c.
fin. de pen. Am. clem. de iudi. — prececa & misericordia vocat a iustm. in no
uell. condit. 163. — & molitias etia, in. l. fm. C. de com. pen. — apud grecos etia
ei kha. de quo paulo post. — dispensatione etia etia vocat specul. ff. de dispensa.
s. 1. in pr. Alber. in. l. prospexi ff. qui & quib. — sed maiori quoda nomine designa
tur a pagm. in. l. quesiui ff. de testib. ubi ea religione appellat, ibi, religione iudicantis.
postremo ta celebre & illustre est equitatis nome, ut Xpus seruator noster, equitatis nome
designet, ut autor est D. Grego. lib. 16. moral. c. 15. du interpretatur locu illu apud Job.

Am. l. maiore
ff. de part. ibi,
humanior s.

0
C. 23. nullo multa fortitudine cōtendat meū sed proponat equitate contine, & perne
mit ad victoriū iudiciū meū. quis n. inquit? B. greg. I nisi mediator dei & hominū
homo & p̄s̄us Iesus equitatis nomine designatur? ac n. dicitur Iob, ad redarguendū me, in
carnali filiū mittat, & sic diaboli aduersariū per absolutiōnis mee iudiciū, victor excluda.
huc D. greg. - Et quibz apparuit quā varijs nominibz equitas cognominetur, quā
& eius effectū ostendunt, & dignitatem aperiuunt.

Sed ne illud in nos rehaqueri possit quod de virtute dicebat Cicero. 2. parad. necis in sano
necis quantas vires equitas habeat, nō tēntatū equitatis uturpat, quid aut. ipse valeat
ignoras. sperperitū erit, posteaqz ostendit quā max. a B. C. Imperat. cōmendet,
postqz etiā quibz vocibz in iure notetur expressimz, eius etiā vim ac naturā investigare,
in quo maior n̄st utilitas ac maior difficultas, atqz adeo aliquābulū hinc in reu. immo ad.

Et quidē totius huius investigationis origo petenda est ab Arist. lib. 5. ethic. c. 10. & quomā
cū eius interpretibz apud mesophr̄ vestros iudiciorū tribunal, senecis. patet, nihil
lis cōtēstāda erit: subijciā fideliter eius verba. sic n. inquit sum̄ illi. utiqz philo.
sophus pariter & reze naturae diligentissimz indagator.

Ἐστὶ δὲ τὸ αὐτοῦ ἀπορίαν ὅτι τὸ ἐπιεικὲς δίκαιον μὲν ἐστίν, οὐ τὸ κατὰ τὸν
νόμον δὲ, ἀλλ' ἐπανόρθωμα νομίμου δικαίου. subdit paulo post. ὅταν οὖν
λέγη μὲν ὁ νόμος καθόλου, συμβῆ δὲ ἐπὶ τούτοις τὰ κατὰ τὸ καθόλου, τότε ὀρθῶς
ἔχει ἢ παραλείπει ὁ νομοθέτης, καὶ ἡμᾶς τὴν ἀπολύτως ἀποῶν, ἐπανορθοῦν τὸ ἔλαττον
θῆν. ὁ καὶ ὁ νομοθέτης οὗτος ἂν εἴποι ἔτι καὶ τὰ κατὰ τὸν νόμον, καὶ εἴ ἤδη ἐνομοθέτησεν ἂν.
Ἐπὶ δὲ δίκαιον μὲν ἐστίν, καὶ βέλτιον τινὸς δικαίου, οὐ τοῦ ἀπολύτως δὲ, ἀλλὰ τοῦ
διὰ τὸ ἀπολύτως ἀμαρτυρίας. καὶ ἐστὶν αὐτῆ ἡ φύσις ἢ τοῦ ἐπιεικοῦς, ἐπανόρθωμα
νόμου ἢ ἔλαττον διὰ τὸ καθόλου. habentis Aristoteles. quibz verbis aptissime
expressit quid equitas sit, quae qz eius iudicandae necessitates & causa extitit, ac postremo
quā a secat utilitatē. - vertit. n. Arist. in dubiū utū equitas ius sit, & quomōdo dispu
tat utiqz, atqz eā hōcōs absolutū. inquit ἔγ, bonū quidē equitas quidē ius quoddā est
nō tamē legitimū id est lege cōprehensū, sed legitimū iuris emendatū: nā cū lex lata sit in
vniuersū aliquid accidit pr̄ter generale legis prescriptū, tūc recte quidē fit, ut quod
legislator prescriptū dicit ut dicit, praecauit, propter vniuersalē eius cōprehensioē,
emendetur ac corrigatur, id quod legislator (si adesset) etiā lege id lata fecisset, quare
ius quidē est, & quoddā iure praestantior, nō quidē eo quod ḡnale ius est, sed eo quod praestantior

generalem adprehensionem aberravit. atq; in hoc equitatis vis ac natura consistit, ut sibi legem corrigat in eo quod defecit q; g'nali lata sit. atq; sic Aristot.

Ac i quod ex hac philosophi doctrina colligam; equitatis definitio. est. n. equitas iuris scripti emendatio, quod lib. 1. Ethic. idē autē huius verba expressit. το δὲ δικαιοσύνη ἐστὶ τὸ ἀεὶ τὸ ὑπερβαίνον τῶν νόμων δίκαιο. id est, est ius nō scriptū in his qui sūt scripti legū p̄missa. vis ḡ spectat equitatis in corrigenda ac supplenda legū scriptura ex voluntate legislatoris, consistit. - nec solū legū, sed etiā ultimarū voluntatū, hanc equitas moderat & supplet, ex I. C. in l. qui filii & fin. ad treb. C. in l. in iura & uxo re de annu. lega. C. in l. in his de cond. & dem. - habet etiā maximā vim in contractib; nō solū in his qui bonae fidei dicunt, in quib; id notū est q; ut placid. mōi gerat, siquidē absque qui eorū peculiaris est, bonae fidei denotū nantur, ut multis dicit Preses Illustrissim; vir omnib; literarū laudib; abundans Coua. in res. p̄stere de regu. iur. in. 6. 2. p̄. 8. b. n. 4. Dicitur de m. lit. fur. ex n. 12. vobū etiā, quōdam pluri est in contractib; & actib; iuris nō minima exercet potest. equitas: ut est in actū extortam, ut s̄ dixi, C. in actū honoraria, ex h. in l. a si quis & nec actū ff. de religis. C. in actū iniuriarū, ex l. nō solū & iniuriarū ff. de iur. C. in d. videt. I. huc conductus ff. cond. ma. C. in actū de sepulchris violatis. I. quibus ff. de sepul. vio. C. in actū in factū de deiectione & effusis. I. si uero & huc aut ff. de his qui deie. vel effus. C. in actū in factū aduersus iudicē qui p̄ imperitiā iudicauit. I. fin. ff. de extraor. cogni. atq; idem est in alijs similib; iuris actib; nulla n. tā angusta & stricta est actū in qua nō debeat aliquid ex bono & equo discerni, ut dicit Dicitur s. n. 55. & 56. atq; huiusmodi interpretanda est antiqui iuris reg. in l. in omnib; quidē ff. de regu. iur. dicit aut Pau. I. C. in omnib; quidē ma. d. tamē in iuris equitas p̄cedenda est. imo & verba quālibet p̄rassa, admittunt interpretationē ex bono & equo, ut tradit Ias. in l. quibus ff. de m. iur. voca.

Causa autē & ratio equitatis inducendae ea fuit q; leges scilicet, nō debent de uno quolibet casu p̄sertim ac distincte p̄scribere, sed debent generaliter fieri, cuius rei ratioe duae constitunt. 1. Tho. 12. q. 96. ar. 1. prima, q; leges nō pro privato aliquo cōmodo feruntur, sed pro p̄u ac cōi utilitate, ut docet Isido. in c. cui autē. 4. dicit talis q; debet condi quales communi bono expediant, hoc autē bonū ex multis constat, tam personarū q; rerū varietatib; q; lege cōis & g'nali debet esse. 2. eius ratio est q; ex s̄ August. lib. 1. de ciui. dii, leges nō pro modico aliquo p̄u constituunt, sed ut multis p̄u p̄serti nocent, unde & apud gentes nō habebat lege aliquid mutare, & apud nos etiā ex frequenti legū summutatōe grauitē ledit Respub. quare si leges ad emulacres casus

Respicere, illis commutatis (quod passim fit) oportet subinde & leges passim commu-
tari & invari non esse. Neque detrimenta. — Ex quibus rationibus non in multis (ut mihi
quidem videtur) domi. ap. sto. lib. 1. de iust. dicitur q. d. ar. 1. non probat. leges de ambitu huius
Academiae quae saepe sigillatim de multis rebus minutis quidem precipiunt, ut sit difficile iudicari
impossibile. Infragantur scholasticis in aliquas eorum inpingere. — debet q. lex in
de ferri, neque ita debet precipere: si hic aut ille occiderit, aut si ex hac vel illa causa,
sed generaliter: quicumque occiderit, capite plectatur. — atque hoc ipsum est quod aperte nostri
I. C. docet. Pompos. s. l. in l. iura. ff. de l. iura (inquit) constitui oportet (ut dicit Theo-
phrastus) in his qui in τὸ πᾶσι, accidunt, non in his qui ἐκ τῶν ἀπολογῶν. &
Celsus in l. ex his eod. ff. ex his (ait) qui fortuito aliquo casu acciderint, iura
non constituunt. subdit idem Celsus in l. seq. non ad ea potius debet adaptari quae &
frequenter & facile quae ad ea quae raro eveniunt. Pau. et non multo post in eod. ff. in
quit. τὸ γὰρ ἀσφαλὲς ἔστι (ut ait Theophrastus) τῶν ἀπολογῶν οἱ νόμοι τῶν
ἐπιπέδων ἰσοπέδου. iura non in singulas personas sed generaliter constituunt, de quo et Alci-
lib. 2. diffinit. c. 3.

Quamvis autem lex generaliter in universum feratur non tamen potest omnes casus particulares qui
accidunt comprehendere, imo ex eo quod generaliter loquitur, multa in particulari gra-
termitit, de omnibus enim quae maderet solent qualitate figuris recte ordinari in se
superat omnem hominum prudentiam. quod quidem efficit in mensuris quaedam rerum & actuum
humanarum varietas ex I. C. in l. natura. ff. de pres. verb. quod et expressit Iustin.
in nouelle. de his qui in grege. ad appell. his verbis, flaxa sane illa res humanae
conditio quae nullis unquam potest miseri vestigijs, & cum semper existat, non
tamen semper permanet, tunc legislatribus quando in ferendis legibus perturbati
in partat, tunc quod semper recte habitum iudicatum est, quod quod firmiter ea collocati
videtur & exquisita observatione munitur, sed ex numero emergentium deus causarum

neque leges varietas permittet. hinc Iustin. quod et antea scripserat Iulianus. I. C. in l. neque leges ff. de l.
neque leges (inquit) neque senatus consulta ita scribi possunt ut omnes casus qui quandoque in ade-
vint comprehendantur, sed sufficiat ea quae plerumque accidunt contineri: quod ipse quoque reprobavit
in l. non potest ff. eod. non possunt (ait) omnes articuli sigillatim aut legibus aut senatus
consultis comprehendendi. — sed hoc ipsum multo antea diuino expresserat Plato in e. dial.
qui civilis vel de regno inculcat, ubi hospes Socrates sic alloquitur, qui de rebus quibusdam
dubitabat. lex (inquit) nequit quod optimum omnibus est & iustissimum sincere exponere
venda semper ita ut operum istum est precipere, quando quidem hominum actuumque
dissimilitudo, instabilis quae rerum humanarum conditio facit, ut ars nulla simplex quicquam
& in universum de omnibus per quae omne finis valens constituere possit. & paulo infra

Legum (inquit) quoque conditorum prout sui gregibus presidenti, de quibus in his operibus
 multis de commerciis iura dantem, non posse de cunctis in unum consulis accurate ad
 singulorum commoditate in se prospicere. haec Plato. - Ex quibus non obscure a
 prope, leges que in eis feruere debent, non posse omnes casus complecti. - quoniam legis
 latorem ipsi, ne nimis esse videantur, consulto pretermittunt multa, ut auctor est Arist.
 lib. 1. Rhet. ut aliquando equitati sit locus, nam eodem ferunt leges ut in charta
 potius quam perfecta videantur. -

Quamobrem (ut eo tandem reuertamur, unde digressi sumus) rectissime Arist. inquit equita-
 te esse *ἰσότητος ἀρχὴ τῶν νόμων δικαιοσύνη*, id est legitimi iuris emendationem.
 nulla etenim lex tam aperte ac distincte loqui potest aut tanta certitudine constitui, quam sepe
 sit ex equo & bono interpretanda: nam inveniuntur passim varij casus, ac tot circumstantiis
 diversi, ut scripturae legis non conveniant, & tamen proinde decidendi sunt, equitate id suggerente.
 Lex siquidem praeter universale ^{am} nihil perpendit, de futuris negotiis ^{am} constituit, non
 tamen ea singulis facti speciebus adaptat: quae res non potest divinare non potest. raro igitur
 tam variis res possunt simpliciter legis regulae ita congruere, ut extorsit ei conveniat docente id
 I. C. in l. promittendo. ff. de iur. dot. in l. si rem optuler. §. aliud. ff. ex cu. tut. modo. n.
 legis verba non quadrat, nonnunquam repugnare videntur, interdum deficiunt. tunc quae maxime
 elucet equitatis usus. Iudex igitur qui decernere cognoscit, hoc sane modo equitate utitur,
 rei iam nate circumstantias diligenter perpendit, & qualis sit quae causa contingit, ac pro-
 pterea adhibet legem & regulam quae speciei propositis maxime conveniat (nam omni ex parte
 verba legis respondere, difficile est.) tunc vero si quae verba legis non conveniant,
 paulisper discedat a scriptura legis, dum eius mentem servet: si vero deficiat, ex mente
 & sententia suppleat: siquid ambiguum est, ex mente illius interpretet, duce in his
 omnibus equitate. quod ipsum est praecipuum I. C. Pedij, sic (ut arbitror) accipiendum, quod
 refert Ulpianus in l. non ut Pedij ff. de legib. nam ut Pedij (inquit Ulpianus) ait quod si lege
 unum vel alterum introduci est, bona occasio est & cetera quae tendunt ad eandem utilitatem
 vel interpretandi vel certe juris dictum suppleri. - Nec vero vellem quae quae exis Nec id.
vellem
 timere, hoc esse contra legem agere, tantum enim abest ut contra legem dici debeat, ut maxime
 sit legi consentaneum, quoniam si legislator adesset, vel lex ipsa loqui posset, id ipsum pre-
 cipere, ut hoc citato auctor est Arist. & docet Celsus in l. si quis ff. de legib., scire (inquit)
 leges, non est verba earum tenere, sed vim ac potestatem. Equitas namque nihil aliud facit a
 voluntate & consilio legislatoris, & si aliquantulum a verbis recedat. semper enim voluntati
 legis conformissima est, sed quae eam quae quae tendat: neque longius progreditur quam ut scriptis
 verbis utatur ad sententiam a mente scriptoris, cuius voluntatem & consilium observat.

auctor eodem Celsus in l. benigni ff. de iur. benigni (ait) leges interpretantur sunt quo ex quo meo coferunt
 & docet Cicero in oratione pro Caelina. scriptum (inquit) sequi, calumniosum est: boni autem iudicis voluntatem scripturae
 defendere.

Sciebat in legis latae cum lege conderet multa illi desse, quippe non ignorabat inter
est res mutationes futuras esse casus species quibus sua lex non omni ex parte respon
deret: interim vero relinquebat eos equitati cum incidere definerent.

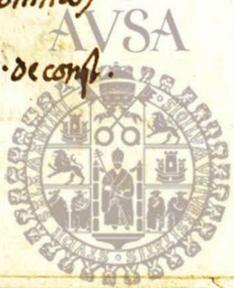
Quis res ageretur & illustri reddatur, non gravabor unum aut alterum exemplum subijcere. Lex
exempli gratia sit, ut peregrini quicumque muros civitatis ascenderit, capite plectatur: Lex quidem
optima est, non periculo suum est praesertim belli tempore, si muros ascendit aduersus & ahingens
pauat. forte fit, ut imminenti hostibus peregrini quidam muros conscendant, & fortior ac
animose pugnando, hostes inde pellat & civitati laboranti praesenti salutem afferat. in iudi
cui defector, reus capitis agitur, rogo, cui re morte dignus? si verba legis edulas, haud
vulne morte cui multandum, si quidem indistincte praecipit, peregrinum muros conscendentem
interfici debere. — sed praesto adest saluberrima equitas, qui huius scripturae vitium &
peccatum (ut inquit Ait. verbo utar) emendat, & peregrinus Deip. defensori manum praecipit
salutari: negatque morti esse addicendum eum qui sibi gloria & laborati Deip. salutem peperit.
recedit quidem aliquantulum a verbis legis ut eius mentem seruet illa, non id ipsum si ade
sed legis latae praecipit. — sit aliud exemplum. Lex depositi est, debere restitui
deponenti. est quidem iustissima, imo est lex naturae. deposuit quis gladium apud amicum,
repperit postea ut sibi manus afferat & modum conciscat. quae, depositarius reddet?
verba quidem legis id dicunt, quae in universum praecipunt reddi depositum. sed ut eleganter
inquit Cicero in oratione pro Cecinna, scriptum sequi calumniosum est, boni autem iudicis,
voluntate scripturae auctoritateque defendere. quare adsit ἑσπεροφθωρα Του νομίου
δικαίου. ad sit in qua equitas huius scripturae legis emendatior, qui ex ipsius mente &
legis latae sententia non sinit gladium ei restitui, qui illum ad sua intercessionem deposuit. &
exclamabit cum Modestinus in l. nulla. ff. de legibus, nulla iuris ratio aut equitati benignitas
patitur, ut qui salubriter pro hominum utilitate introducunt, ea non duriora interpretatione
contra ipsorum commodum producantur ad severitatem. quae l. permissa ac praepostera Accur.
& alij restringunt ad ea tantum quae quosdam favore constitunt, cum tamen de omni scripturae
loquatur quod cum sit ad hominum utilitatem comparatum, non debet ad eorum commodum educti.
quod si id legis verba non patiunt, equitas quo eius mentem seruet sua interpretatione suggerit
ex J. C. Celso in l. benignitas. ff. de legibus. dicit autem, benignitas leges interpretandas sunt, quos earum
mentes conserventur. — atque hoc quidem legi naturali maxime congruit, quae totius humani iuris
fons & origo est auctore D. Tho. 12. q. 95. ar. 2. & docet B. August. lib. 1. de lib. arb. post
lib. 1. de civit. diu. q. 5. ar. 2. & Cicero. lib. 2. de iur. & lib. 3. off. & lib. 2. de legibus

Cui naturali legi equitas & iunctissima est, immo eadem idem sunt, licet ratione distinguantur.
 nam ut scribit Cicero in Topi. equitas est quod naturali ratio persuasit, si quidem eius munus
 est, verba legum civiliu ad naturam legem accommodare. quod non praetermissit Pau. J. C. in
 l. in pluribus ff. de iust. diu. dicit, dicitur, in pluribus modis dicitur, uno modo cum id quod est
 bonum & equum est, in dicitur, ut est ius naturale. idem probat Iompo. in l. nam haec natura
 equum est. ff. de cond. in. Pau. etiam in l. 1. ff. de iust. ibi, lege naturali. quae verba pro
 equitate accipit Aug. Pinel. in l. 2. C. res. vend. in rub. 1. ff. n. 21. probat et vlgia.
 in l. 1. ff. de pact. ibi, huius edicti equitas naturalis est, idem vlgia. in l. 1. ff. de immo. ibi, huc
 edicti praeter naturalem equitatem secutus progressus: ipse et vlgia. in l. 1. ff. lega. post. huc
 finit (ait) equitatem habet naturalem, iterum idem vlgia. in l. 1. ff. si quis testa.
 liber esse. huc actus in factu (inquit) ut liberos scripsit naturalem praeter quod civilem in se habet
 equitatem. tandem idem vlgia. docet in l. 1. ff. quod quisque iur. huc edictu (ait) summa habet
 equitatem, ubi apte vros. interpretat, summa, idem naturalem. quo etiam praeter Triphosinus
 accipiendum est in l. bona fides ff. de pos. dicit inquit, bona fides quae in contractibus summa
 equitatem desiderat. probat et Modestum. in l. scire. ff. de exar. tu. ibi, ex
 ipsa naturali iustitia, Justin. in l. 8. Thesaurus mist. de reg. diuiss. Thesaurus (ait) quos quis
 in loco suo inuenit, D. Adrianus naturalem equitatem sequitur ei concessit qui eos inuenit,
 & iterum ipse Justin. in l. 8. praeter traditione mist. eod. ff. atque huc ipsum in multis alijs iuris locis
 apparet, quibus constat quod non fide sed vere equitas natura ipsa dicit sequatur.

I Ex quibus iam licebit inferre aliquot asserta scitu dignissima. 1. quidem in fort, talitate patere
 equitatem quae scriptas leges, quarum usus sine ea nullus est, cum lex nulla tam apte ac distimbe
 scribi possit, quin debeat multa equitate aut temperari aut suppleri: quare haec ratio
 lex & equitas relata dicuntur & in predicamento relationis constitui debent. quae admodum
 in pater quidquid est, ad filium dicitur (sicut in ea cathegoria autem est Arist.) & filius ad patrem
 refertur, ita ut pater sine filio aut e converso sine patre filius esse non possit: ad eundem fere
 modum equitas nulla est quae non sit alicuius legis equitas, neque ulla lex est quae non ad equitatem
 equitatem & temperamenti referatur.

2 hoc loco de regitur eorum error doctorum omnium assertentium, equitatem quaedam esse scriptam, alteram
 vero sine scriptis. quod affirmat bar. bal. Pau. & Alex. in l. 1. de iust. diu. atque in libi
 fortu garu & reliqui fere des. repetentes. idem bar. bal. Pau. Alex. in l. salij. ff. de leg.
 in l. placuit. C. de iud. idem bar. & salij. & ceteri in l. 1. C. de legib. Decid. in l. in omnibus
 quidem. ff. de regu. iur. - Ino. Abb. Ant. & Mo. in c. fin. de test. ad. idem Ino. in c. 1. de consp.

felix in c. 2. de repudi. Domini in c. disciplina 45. di. Archidia in c. in primis 2. q. 1.
Oleonor. de deus & equi. no. 7. Mathes quibaldus de ratione studendi & plures
alij quos recensere longum esset & simile. — sed huc eorum s^a tam est a vero aliena
q^z vulgo recepta: nam si equitatem proprie consideres, repugnat eius nature scripta esse,
si quidem est nihil aliud q^z emendatio scripti iuris per prudentiam adhibita, & tandem equitatis no-
me & vim retinet quando scripto iuri moderando adhibetur.
Ex quo illud consequens fit ut si huc eadem equitas scribatur, nome equitatis amittat, ac lex esse
& dici debeat. quavis enim eadem ipsa maneat que antea fuerat nec minus equa aut iusta,
imo reuera eadem ipsa equitas in effectu: eius tamen vim & potestate no retinet, sed ex equi-
tate & legis scripte temperamento, quod antea erat, lex id scripta efficit, que alia equitate
& temperamento ad sui interpretatione sicuti & alii omnes scripte leges indiget. — Exempla
est in iure pretoris quod antea erat nihil aliud qua quaedam equitas & benigna legu. i. tabul.
interpretatio: que tamen postq^z in scriptis redacta est, equitatis nome amissit, ac ius pre-
tori incupatur: ipsu q^z quod antea erat legis laxamentu & correctio, nunc equa & benigna
indiget interpretatione, que omnia prudenter animaduertit Cona. lib. 1. com. c. 11. & Duar.
lib. 2. annua. disput. c. 13. & rursus ad l. 1. ff. de iust. iud. atq^z idipsum collig^z ex Ault.
d. c. 1. docet et D. Tho. 2. 2. q. 120. ar. 1. post. lib. 1. de iust. iud. q. 6. ar. 6. Budus,
Vlvario Basio, Gros, Corass. in l. 1. v. boni & equi. de iust. iud. ferand. lib. 2. declar.
c. 2. quod etiam insinuauit Imperatores in l. 1. c. de legib. & B. C. in l. 2. s. ite vazy de aqua
pluu. arcan. quatenus distinguunt ius ab equitate, ius appellantes omne illud quod scriptu est
ad differentia equitatis que no est scripta, quod et probat in l. de accessionib. in pr. ff. de iur.

et p^olib. prescrip.
Sed huius doctores error hanc diebus emendavit ex Descripto Constantini Imp. in l. placuit
C. de iud. in quo vulgaris lectio sic se habet. / Placuit in omnib. reb. precipua esse iusticia
l. placuit equitatis q^z scripte q^z iusti iuris ratione. / ubi aperta fit scripte equitatis mentio. —
C. de iud. Cona. quide. d. c. 11. ea dicit scripta equitate appellare ubi Imperatores que scriptis legib.
interpretandis adhibetur, qua etiam civilem appellat, ut ea separet ab alia equitate que iuri
gentiu moderando subseruit, qua nalem dicit. — sed no proprie (ut mihi quide videtur)
ex eo tantu scripta debet appellari equitas, quia scriptu interpretetur. quare arbitror
ta insigni vitio quale fuit eius qui in d. l. placuit, verbu / scripte / supposuit, nullam ista
solutione posse succurri: na illud verbu neq^z ibi esse debet, neq^z emendationes codices
habent, ut animaduertit Cona. & Duar. in locis s. uelatis, & Durandus ad Duaren.
pandectas in ead. l. & sm hanc veru^z lectione illu tr. citant absq^z illa dicit^z scripte
August. lib. 4. emend. c. 3. fortu. in l. 1. n° 49. ff. de iust. iud. sibi Marij salom.
n° 27. & tirag. de rehad. lignag. s. 35. glo. 2. n. 4. —

Atq^z hac op^o utpote uerissima reuera in gens hac parte sese exerebat difficultatis monstru

Ex rescripto Imp. in l. i. C. de legib. quod tamē in feriis cōmodiori loco erit superaddū,
 ne interim alia omittam que p̄sentiū, vitiū mihi vitendū esset. & quidē doles p̄cedū
 in maiori & grauior ac periacerbe fieri, temporis angustijs ita p̄senti, ut multa sint
 mihi inuito p̄terueniēda καλὸς μὲν καὶ δίσκολα. pulchra in qua ac difficilia.
 sed temporis deservio ac cedo.

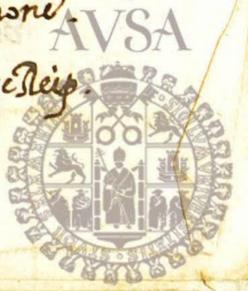
3 etia ex his in foro equitate nō esse extra ius, imo proprie est ius. atqz huc predicatio
 equitas est ius, (ut in dialecticis dialecticorū verbis utar,) quiditativus est & substantialis
 in qua genus de sua specie dicit, ac pars definitionis de definito; nō abstrahit huius,
 homo est animal. quod patet aperte ex Arist. 2. lib. 5. τῶν ἠθικῶν νικουμένων
 ων. ubi ait. τὸ ἐπιεικὲς δίκαιον μὲν ἐστίν. id est, equitas ius quidē est. patet
 etia ex ipsa equitatis definitione quā ἱ. retulim⁹ ex eod. Arist. lib. 1. Rhet. dū ait.
 τὸ ἐπιεικὲς ἐστίν τὸ πᾶσα τῶν γεγραμμένων νόμον δίκαιον. est (inquit)
 ius in his que sūt scripto legi p̄termissa. nō n. equitas pars est integralis iuris
 tamē ex his partib⁹ que totum ed p̄senti, nā sic nō diceretur ius de equitate, sicuti
 nō apte dicit, corpus est homo: aut, anima est homo: sed est pars subiectiva, quales
 sūt species respectu sui generis de quib⁹ quiditativus & essentialiter predicat, sicuti
 animal de homine, leone, & equo ac de reliquis suis speciebus: ad eundē ferme modū

hūc equitas dicitur q̄ equitas sit ius. quoniam ex Arist. 2. lib. 5. et hī. est quodā iure p̄stantior, id est,
 et clementia iure scripto, nā eius vitiū omendat & recte dirigit.

4 Tandē & ult⁹ colligo equitate neqz esse clementiā neqz clementiā finitima, nā eius ius
 tota posita est in dirigenda lege cū aperte deficit, & in obsequia ex p̄terita mente & sen
 tentia legislativis p̄ter legis verba, quod & ex his que ἱ. dicim⁹ non est difficile intelli
 gere, & collig⁹ ex Arist. 2. lib. 5. et hī. et ex D. Tho. 22. q̄ 120. ar. 1. & hī docet Caic. &
 animose tuctur cona. lib. 1. cōmē. c. 11. cui⁹ certe ingenio max⁹ certe rector.

Sed ego hac in parte nō video cur quid ipse sentia nō audeā dicere vobis, nec uerū ne
 mihi tamē paradoxā tradenti huc disputatio aliquid parcat invidiē. nōlls. n. plus fidei
 mihi adhiberi q̄ quod p̄obando ac disputando consequi potuerō. quare adesse obsecro a
 nimis & que modo dicā memoris tradite, quoniam hinc id tandē ināpriet dicitur adde
 & istas illis p̄positi ymigmati⁹ tenebras, ius est ars boni & equi.

Igo n. si Aristotelis, D. Thom. ac ceteram dactinā regem, amēs sim & stultus. neqz. n.
 in fiduciā possū quin equitas a p̄ter philosophos & stultis accepta, & dicatur & sit virtus
 illa, que legis defectū in eo q̄ universalis est, recta via dirigit, cū ad obliqua lex deducit &
 manifeste deficit, atqz adeo Arist. ea dicit legis directionē. dirigit ergo lex ex mente
 legislativis quando manifestū est vitiū & peccatū p̄pter universalitē eius cōprehensionē,
 neqz. n. hoc nego. sed assero equitate huc modo solū acceptā nō multū utilitatis afferre. AVSA

121
nā eius usus nō esset leges moderari & earū rigore temperare, sed solū leges obser-
tas observare. ostendo illud: cū quis (ut in eodē simili versumur) furore percussus
gladium quē apud aliū deposuit reperit quo seipsum interficiat, verba legis expressa imbeci-
reddi; mens tamē nō minus expressa legis latius que proprior lex est, id negat. est igi-
equitatis munus hanc legis latius expressa mentē id est expressa legem observare: atq;
adeo ex hac eorū acceptione nō est equitati leges temperare, sed earū vitia neq; alia q̄
expressa corrigere & legis latius expressa mentē (que nihil aliud est q̄ expressa lex)
servare. atq; hęc quidē ita se habent, neq; ego repugno. — a firmo tamē cons-
tantior equitatis nome in nro iure latius multo patere, atq; hanc quā ipsi dicūt &
plures alias afferre utilitates, neq; hęc tantū sed multis alijs modis legib; descantare. —
aio etiā in nro iure proprior equitatis natura & potiorē eius uti, nō esse quē ipsi
dicūt, sed est melior quidā interpretatio, & moderatio legib; per prudentiā adhibita
perpensis diligentē circumstantijs facti de quo queritur. nā cū (uti superius dixim) leges
ferantur in universū de humanis actibus qui singulares sūt; tā varijs modis & tot
causarū ac circumstantiarū diversitate dissimiles, ut per eandē legem diversis modo duce
equitate sint dividendi. nō igit solū id munus habet equitas ut sibi dirigat legē
cū plane deficiat (quod raro accidit, ut fatet Caic. loco citato ar. 2.) sed & moderari leges
pro specijs & factū circumstantijs, quod passim & sup̄missimē est necessarium.

De hum.
ad.

Quod ut manifestius pateat, animadverto id quod certe quideb; inficiari, & velle max̄ in
promptu esse ad ea que nō multo postea dicam: in legib; scilicet aut esse, aut & servari
posse mediū, ac duo extrema, quē admodū & in ipsa iusticia constituit Arist. lib. 5.
ethi. & in reliquis virtutib; in superiorib; libris. — mediū in lege appello rectitudinē
eius: quando scilicet factū de quo queritur sic plane & aperte cū ea convenit secundū
verba & mentē ut per mediā legē debeat discerni. hoc mediū id est hęc legis rectitu-
dinē philosophi ac Theologi appellat iusticiā legale autem Caic. loco citato, quod
ex Arist. desumptū est 5. ethi. ubi dicit q̄ neq; hesperus neq; huius maiorē sui ex-
citāt admiratiōe quā hęc legale iusticia. — Extrema huius medijs sic constituit. al-
terū est quando hęc legis rectitudinē in qua mediū consistit deflectim; ad duriorē interpre-
tationē, quod extremū appello rigore legis. alterū est quod hęc legis rectitudinem
& legale iusticiā deflectit ad humanitatis & benignitatis quandā, atq; hoc extremū equi-
tatis nomine. fieri nō pot quā aliquid vitij insit in quolibet ex his duob; extremis
& virtus in medio sit, id est in legali iusticia: si autē fortitudo virtus quēda est ac mediū inter
duo extrema, timiditatem & audaciā docent Arist. 3. ethi. — & quidē cū factū quod accidit

aperte congruit cū lege (quod raro accidit) per eius mediū id est per legale iusticiā
 erit definiendū, & tūc temporis vitium erit deflectere siue ad extremū rigoris siue ad
 extremū equitatis. sed quoniam (uti dixi) casus sic incidunt diversi, ut fere nūq̄
 lex eis omni ex parte respondeat, sed sit opus aliqua interpretatione: tūc ad id extremū
 erit a legis rectitudine deflectendū quod in equitate est positū, atq̄ ante oculos erit
 proponendū ex omniū legū p̄ceptis quas I dixim⁹ max̄ commendare equitate.

Quo vni⁹ verbo aptissime explicatur notor ex. nō satis ad doctis intellectus, dū inquit
 Pont. in his aut̄ super quib⁹ ius nō inuenitur expressū, procedas equitate seruata,
 semper in humaniorē partem declinans, secundū q̄ personas, & causas, loca & tēp̄a
 esse videns. Et certe hoc equitatis extremū, proxime accedit ad mediū id est ad legale
 iusticiā s̄mentē legislatoris, qui semper est ad absoluendū propior q̄ ad cōdēnandū:
 ex J. C. in l. Arrian⁹ ff. de actio. & oblig. & in reḡ. favorabiliores s̄m̄ reḡ. cū sūt partiu⁹
 deregū. iur. lib. 6. s̄m̄. c. inter dilectos de fid. instr. s̄m̄. c. ex licetis de proba. s̄m̄. l.
 absentē. ff. de pen. atq̄ hoc ipsū voluit Ulp. in l. semper in obtusis. & Dom. pontif.
 in reḡ. in obtusis deregū. iur. lib. 6. Et eodē modo accipiendus est Cais in l. semper in
 dubijs. ff. eod. ff. dū ait semper in dubijs benigniora preferenda sūt. ^{Celsus} Ulp. in l. benigni⁹
 inq. ff. de legib. benigni⁹ (inquit) leges interpretande sūt, quo earū voluntas obseruetur.
 atq̄ hoc ipsū insinuat J. C. in l. cū quidā de lib. & posth. s̄m̄. l. si fuerit de lega. 3. &
 in l. cū in testam̄ deregū. dub. s̄m̄. l. Iulian⁹ ff. de manum. s̄m̄. l. inter paros de
 respo. s̄m̄. l. p̄stes ff. de pen. s̄m̄. l. interpretand⁹ ff. eod. ff. ubi inquit Hermogen.
 interpretatione legū p̄ne molindē sūt potius q̄ exasperandē. id ipsū etiā probat
 in l. hodie s̄m̄. l. respiciendū ff. eod. s̄m̄. l. ḡn̄aliter ff. de decur. s̄m̄. l. in quorū
 ff. de pignor. Et idē probant innumera alia. J. C. responso & Pontificū decordo quæ
 passim circū feruntur, nec apte ad doctis explicantur, quæ tamē ex hac doctrina veram
 lucē accipient.

Ex cogitatione meā ipse ad hanc rem exemplū nō abstrahit illud quidē. Liberalitas mediū
 est inter auariciā & prodigalitātē autē Arist. lib. 4. ethi. in medio iustas est, in utroq̄
 extremū vitium: sed in prodigalitate min⁹ vitij: nā ut loco citato docet Arist. prodigalitas
 melior multo est q̄ auariciā, nā prodigus prodest omnib⁹, auarus nec sibi quidē. itē pro
 digus nō multū (inquit) a liberali discors, nā habet omnia que liberalitatis sūt, nisi q̄
 profusiori ac largiori quodā modo tribuit: ita ut cū dubij aliquid in sit, facile sit in terque
 tantū prodigū liberale esse & dici. quare reges (inquit Arist.) quous in exegandis opi
 bus mediū excedant, potius eos interpretamur esse liberales q̄ prodigos. — ad eundē
 fere modū s̄maison ac p̄cautioni quodā ratione in ferendis sententijs dicendū est, ut cū
 facta que accidunt tā diuersas habeant figuras ut nō conueniant ex toto legi, sed nisi quid p̄ia

dubij, Et sit opus a legali interpretatione, tunc ad equitatem erit declinandum, que proxime accedit ad legalem iusticiam & legis latorem mentem. atque hoc modo equitas accipienda est, huius in nostro, tunc presertim in diffinitio illa, ius est ars boni & equi, de qua statim dicemus.

Ex quibus non verebor contra reprehendere duobus lib. 1. c. 11. inquit, equitatem neque esse contra contra clementiam neque clementiam finitimam, nam clementiam inquit ad principem spectat vel ad eos iudices qui pariter cum eo habent potestatem. — clementiam quidem non esse que dispensationem inducat, libenter admitto, sed non esse clementiam finitimam, id est, benignam quondam legis interpretationem, nego semel atque iterum. quosdam n. J. C. & Imperatores ut etiam & Rom. Pontifices tam frequenter ea appellat lenitatem, benignitatem, humanitatem, molitiam, laxamentum legis? quo pacto ego non dicam eam finitimam esse clementiam imo expressam clementiam, cum animadvertitur quod in iure sepius dicitur mansuetudo, misericordia, facilitas, remissio, fauor: sicuti id superius ex multis iuris partibus designavi. quum vero dispensationem ea dixi appellari ab specul. nobili iuris auctore. — sed dices, at hec humana interpretatio non permittitur inferioribus iudicibus, sed principibus tantum ac legislatoribus. Ego vero cuius expresse edicitur factis propositis, non repugno; sed cum dubij aliquid inest & interpretandi opus est (quo casu locum habet equitas & frequentissime accidit) non solum dico in superioribus iudiciis ad extremum equitati declinare esse permissum, sed esse etiam in precepto. quod qui neget, aut non animadvertit, aut etiam non vidit Rom. Pont. in nostro te dicente: in his super quibus ius non invenitur expresse, procedas equitate servata, semper in humanioris partem declinando. Unde obsecro descendunt voces illae in nostro iure frequentissime, benignitas, leges interpretandae sunt, quod minimum est sequi debemus, bene molliendae sunt, equitas de iure multum remittit, benignius interpretari solemus & alie eiusmodi innumerae? Quare abeat contra. & quoniam alij saluberrimum equitatis usum molliendi & temperandi leges auferre volunt. neque haec etiam equitatis acceptionem pretermittit Arist. loco citato, dum ea dicit esse lesbiam regulam, que quidem regula plumbea erat, nam cum eius Intals lapides pro sua intrahabili duricie non possent ita quadrari ut adaptarentur ad regulam, vice versa regula flectebatur ut lapidum obliquitati adaptarentur.

Deinde hac equitatis significatione inspecta non erit difficile notare errorem Ioachimi Perizonij, & feliciani interpretum Aristot. quibus assentitur Budaeus noster in pro suo anno. nec multum discrepat Eustathius optimus etiam Arist. enarrator: qui oes nisi vehementer fallor non verunt, sed inuertunt potius Arist. sensum, dum quod ipse dicit το δίκαιοσ. & alibi το ίσοσ, idem existimant esse quod alij locis appellat το δίκαιοσ. & quomodo pro his omnibus uerbis, equitate latine reddunt: cum tamen, το δίκαιοσ. dicat, quasi diuissum, & per omnia utriusque ligaturum par. significat quod, ius quodam omnino par & aequale

+ v. Coua. h. var. c. 9. Cast. de p. pena. c. 11.

atq; ea quide[m] equitate quae mediū est in iusticia commutativa & distributiva, atq; idē
importat vox illa τοῖσιν. a qua significatio longe distat equitatis verbum, ut ex
his quae diximus satis constat. —

Atq; haec de equitate dixisse sufficiat pro temporis occasione, quo tunc reserum[us] mēte. Celsi
J. C. in ea definitione ius est ars boni & equi: in qua definitio laet ac fuse explicamus
quid verbum equi significet. sed non minor est obscuritas in v[er]bo boni / boni namq; in
investigatio (ut auctor est ^{Plat.} dialo. de Repu.) difficilissima est. atq; hoc certe verbum
totius difficultatis huius definitionis, causa fuit origo. audivisti in p[ar]te huius disputatio-
nis plures huius vocis doctor[um] interpretationes, quas tamē pro viribus confutavi. accipite
obsecro breviter mea de hac re, (sub v[est]ra censura graui[us] patet,) iudiciū, quonia[m] nō dubit[ur]
quoniam si hoc verbum recte explicemus facile definitionis nostri iuris difficultatem superemus.
Consi-deravi attentius mente J. C. Celsi, evolvī diligenter aliquos philosophor[um] codices a quib[us]
haec investigatio petenda est, & in quib[us] nō mediocri aliquando cura operaq; consumpsimus;
deprehendi tandem J. C. hoc loco velle nihil aliud boni verbo significare, q̄ illud quod ego
nō multo antea ostendebam, legi scilicet rectitudinē & perfectionē, ac mediū illud quod inter
duo extrema rigore & equitatem consistit, quod philosophi ac Theologos dixi appellare
legale iusticia. hanc Celsus hoc loco appellat bonū. — animadvertit assertione hanc
mea vobis pulchra videri, desiderare tamē eius probationē. probabo evidenter. —

Primo quide[m] nō erit difficile mea interpretationē ei[us] persuadere qui legimus apud philoso-
phos omnes, bonū consistere ex integra causa, ita ut sit perfectio quaedam quae nil vitij habeat
admixtū. erit q̄ bonū in lege rectitudo illa & mediū quod in nulla p[ar]te deflectit, neq; ad ex-
tremā rigoris aut equitatis quae mediū perfectionē non retinet, quale debet esse perfectissi-
mū id quod boni nomine induit: si quide[m] est bonū verū omnium causa & principiu[m] ac suorum
omnia, ut docet divinus Plato. 6. dial. de repub. & versus in Parmenide, atq; iterū in
Sophista: & docet etiā fides eius interpres Marti. fide[m] c. 3. in Timaeo. — quin vero
bonū esse rectitudinē, idē Plat. docet 7. dialo. de repub. ubi ait, rectū & bonū idē esse.
Etm̄ superius dialo. de investigat[ur] boni idē, ait esse causā scientiae & veritatis quae per
in secl[us] h[uius] p[er]cipitur: at veritas & scientia omnia recta & inflexibilia desiderant. Invenio
idē Plat. in eo dialo. qui Philobus seu de summo bono miscetur, induci socrate[m] interro-
gantē Protarchū, utrum boni conditio & natura perfectū quid sit, an imperfectū. respo-
det Protarchus. omnium ὁ socrates perfectissimū. postea dū eius naturā diligentius
investigat, ait tunc consi-tere in his tribus, καλὰ καὶ οὐμυστηρία καὶ ἀληθεία.
id est in pulchritudine, ὀμ̄ surahid seu proportione & veritate. —

Videam[us] utrum haec boni natura co[m]paret legali iusticiae, ut appareat Celsi in sua definitione boni
verbo, ea quasi digito voluisse demonstrare ac nihil aliud. primo quide[m] haec legalis iusticia

quod amplius explanationis gratia sepe rectitudinem a medio legis appelles, perfecti-
ssima quidem est, siquidem perfectio in medio consistit, non autem in aliquo ex extremis.
demum est pulcherrima, quoniam sicut ex Arist. 5. docuimus, neque suspensus aut lucifer
maior sui excitant admirationem. - 3. consistit in proportione quadam seu dimensio-
natis, nam nihil propositis speciebus & factis magis ad equatur, quam legalis iustitia, nam extremum
sive rigoris sive equitatis deflectit a medio, atque adeo a vera proportione. Vltimo in veritate con-
sistit haec legis rectitudo, nam veritas autem D. Tho. 22. q. 58. art. 4. est rectitudo rationis volun-
tati impresso. ad igitur boni naturam diligenter a Platone atque alijs philosophis investigata,
omnino conveniat huic legali iustitiae, de qua dicimus, consequens necesse fit boni verbo, nihil
aliud quam eam voluisse Celsus in sua definitione significare.

Quibus sic explicatis postquam singulas partes definitionis seorsum interpretati sumus, nihil aliud
est reliquum quam totam mentem I. C. simul aperire, quod ex his que diximus erit facilimum
mens igitur eius haec est, quod ius, id est iuris scientia (nam hanc definit hoc loco.) est ars, id est
recta rationis proceptio, vel exercitium quoddam, boni & equi, id est, quod exercitium consistit
in conciliando ac temperando bonum cum equo, quasi dicat, legale iustitiam cum benignitate,
rectitudinem legis cum misericordia, medium legis cum extremo equitatis. neque enim in hac nostri
iuris scientia quisquam aliquid aliud reperiet quam duo ista, bonum scilicet & equum. ius ergo
noster est ars quaedam que in his tantum duobus temperando & permiscendo atque in eorum usu
versat. quod ex his que diximus necessarius infertur, etiam obscure docet Thom. Thom. in mo-
do. dicit, quod si ius invenitur expressum, id sequi debemus, id est si casus qui in re accidit,
convenit aperte cum lege scripta, per medium legis & per eius rectitudinem & (ut verbo nostrae
definitionis utar) per bonum legis erit decidendum. si vero non aperte respondeat legi, sed
inest aliquid dubij, procedas (inquit Thom. 2. 3.) equitate servata semper in humaniori partem
declinando. - haec enim est ars boni & equi que solum in medio legis & in altero extremo
equitatis scilicet positae est. nam in iure asserto nullus esse rigor. siquidem non durius
statutum videtur, id quidem perpendis negotij circumstantijs legale iustitiam aut legis rectitu-
dinem non excedit. atque haec est vera (mihi fallor) huius enigmatum solutio, que praeter me
nullum alium habet autorem. sed ego sic sentio neque si mihi juranda calumnia esset eam
defendere recusarem.

Atque huius interpretationis veritas praeter ea que late diximus ostendi etiam potest ex eo quod Celsus
I. C. ius in presentibus definit per materiam subiectam circa quam versatur & in ordine ad operatio-
nem, nam non dicit, est scientia, aut cognitio boni & equi, sed ordinando ius ad actionem & exercitio-
nem, dicit, est ars. ars enim habet operativum est & exercitio in cludit, ut dicitur est D. Tho.

12. § 57. ar. 3. & 4. & Aris. lib. 1. ethi. c. 1. & lib. 6. c. 4. & in eisdem locis docet eius in
 temperis Iustria. docet etiam Galenus lib. 9. Therapen. quasi velle, Celsus definiendo ius
 simul admodum iudicij eius usum & exercitacionem consistere in iudicando per equum & bonum,
 id est per legis rectitudinem & per equitatem cui fuerit opus ab ea rectitudine deflectere.
 potest etiam huc nostra interpretatio & probari ex multis alijs nostri iuris locis obscuris
 quidem quibus ipsa vicissim luce affect. nam quod obsecro aliud quam hanc boni & equi artem
 id est legis iustitiam & equitatis confusione voluerunt designare Impp. in l. placuit. c. de iud.
 dicit dicit, placuit in omnibus rebus precipue esse iustitiam & equitatis rationem? & Justin.
 in autt. de iud. eligon. secun. rub. equitatis (inquit) & iustitiam sumus amatores. & in autt.
 de equali. est. & de cetero iustitia (inquit) & equitate honoramus. & in nouell. de reuoca.
 tribut. prestantissima (ait) inter homines bona sunt iustitia & bonitas, & in multis alijs
 iuris partibus hoc ipsi liquido constat in quibus iustitia cum equitate, id est bonum equum, copulat.
 quasi preterea ista nihil aliud sit in iure. quoniam vero & hoc ipsum apud sacras literas
 animaduertere licet sicuti habet psalm. c. 21. qui sequitur iustitiam & misericordiam, inue
 nit vitam. & psalm. 96. iudicabit orbem terrarum in equitate & propullos in iustitia. & psalm.
 100. misericordia & iudicium dabo tibi. salomon etiam dicit, misericordia & veritas custodiunt regem,
 ubi veritas pro iustitia accipit sicuti & in illo psalm. 34. misericordia & veritas obuiauerunt
 sibi, & conuenit quod statim sequitur, iustitia & pax osculatae sunt. - atque huc de definitione
 nostri iuris quae non immerito vltima & eleganter appellauit, dixisse sit satis.

Quam grata longum postiter defesso quies, tam mihi post longas disputationis ambages
 dulce futurum esset silentium, nisi nunc denique multa emergerent, quae & vobis non erit in iudicium
 aut molestum audire, & mihi tunc esset praeserire.

Ex hac igitur qua exposuimus equitatis natura (ut ad ipsam redderem) cuius gratia hanc institui mus
 disputationem, aliqua hoc opportuno loco licebit colligere.

Ac primo quidem inferitur, equitatem (cui scripta non est) tota esse iudicantis officio committam,
 atque adeo multa iudicibus committi & in eorum potestate constituta esse, quod rectissime docuit
 diuinus Philosophus Plato dialogo. 9. de legibus. ubi ait, nihil iudicibus committere, sed
 magna paruaque omnia lege determinare, prope impossibile est. & paulo post. quaedam
 iudicia committere legistae debet: quaedam non debet, sed lege determinare. subdit deinde idem
 Plat. - ubi iudicia recte pro viribus constituta sunt, iudicesque bene educati & omni diligentia
 approbati, rectissime multa iudicibus committi possunt, nam quoniam eos quibus leges describimus
 non magis iudices futuros speramus, multa eis committenda, censeamus. hactenus diuini ille auctor.

atq; hinc ipse docuit pariter eloquentie Cicero in oratione pro Marco Fonteio, dicit
inquit, in sapientia & consilio iudicis esse constituta iudicandi equitate: nam si semper se-
cundum testes, rationes alia uel instrumenta producta esset iudicandum sine dubitatione,
non opus esset sapiente & probato iudice, nec esset cur alius alio iudice melior existimaretur.
atq; hinc eadem doctrina frequens est apud Iure Consultos, nam Ulpianus non semel totum negotium
ad propriam iudicis conscientiam reuocauit in l. 2. §. fin. ff. de ser. sm. l. si irruptione. §.
fin. ff. fin. regum. atq; eodem etiam tenore Iulianus in l. non possunt ff. de legib. ibi, uel
interpretatione, uel certe iurisdictione supplebitur is qui iurisdictione caret ad similia proce-
dere debet. & Ulpianus in l. non uerit ff. eod. ibi, uel interpretatione, uel certe iurisdictione
supplebitur. & Pau. in l. quod uero eod. tit. ibi, producere ad consequentiam. Venuleius
etiam in l. cotinus. §. curia de uerb. ibi, & magis est ut tota causa ad iudicem uel ad uirum
bonum remittatur.

quod cum in omnibus rebus locum habeat, praesertim tamen in probationibus discutiendis & testibus exami-
nandis, in quibus totum negotium pendet ueritatem, est doctrina Calistrati I. C. in l. 3. §. 1. ff.
de testib. ibi, tu magis scire poteris quanta fides sit testibus adhibenda. sm. §. idem dicit eiusdem
l. ibi, nam ipsos interrogare soles. sm. §. fin. ibi, diligentius iudicantis est explorare. docet
etiam Dom. Ion. in c. proterea de testib. v. etenim. etenim (inquit) circumspectus iudex
atq; discretus motu animi sui ex argumentis & testimonijs quae rei aptiora esse adporent, &
firmabit. idem docet in c. in presentia de uend. §. 4. q. 3. c. si testes. Arcadius etiam I. C.
in l. ob carum ff. de testib.

Et in primis similiter atq; etiam circa infamiam plurimum operatur iudicis arbitrium & potestas,
ut docet bald. in l. cum allegas. C. de uerbor. sm. l. fin. C. de iudic. Diui Adu. sm. l. 1. C.
si aduers. delict. bar. in l. si qua de uerb. signi. late tirag. de p. n. temper. fere q. totu.
Quin uero omnes fatentur posse iudicem moueri ad dicendam sententiam ex causis a partibus non alle-
gatis, si ipse forte aliunde ad id colligat praesumptionem. ex hoc in l. si adulterum cum incestu
§. ijdem Imperatores ff. de adult. sibi docet bar. & ex hoc in l. 1. C. qui & aduers. quos.
sm. l. 1. C. ut quis debeat aduers. iudex supplicat. & ex hoc in c. Raynuthi. §. fin. de testam.
tradit Abb. in c. bone de p. n. q. 1. Et tandem illud generale est, quod si casus non
est in iure decisis, lex illum arbitrio iudicantis relinquit ex hoc in l. 1. in fin. ff. de iur. delib.
sm. c. de causis de off. delega. & probatur aperte in u. de. ac late docet Decius in c. sedes de
testam.

rescrip. Rochus de Curte de consuetud. fol. 11. Latius supol. in l. questionis modu § in l.
 de minore ff. de questis. § in l. in lege ff. ad l. Corn. de sicor. - atq; hinc descendunt voces
 illi in iure usitatissimi, / arbitrio boni viri / diligenti inquisitione / ex sententia animi /
 iudicis est explorare. / diligenter inquirere / iudicatum oportet cum laetitia / officium iudicis lati
 § in l. est. & alii eiusmodi innumerare.

2° in foro nō solū falsa sed & perniciosa esse Dicitur. (nisi ego vehementer fallor.) sententia
 cona. dū lib. 1. cōm. c. 11. equitatis usū negat inferioribus iudicibus, quatenus equitas benigna
 legis interpretatione & decursu ad humanitatem significat. nunquam enim eius sententia in hac
 parte mihi persuaderi potuit, & omnino arbitror a vero esse aliena, ut potest quae praestati
 § in l. usū equitatis e medio auferat. & aperte edimatur ex his quae s. disputauimus
 § in l. ubi Dom. Bon. inferioris ordinis iudices allegantur, & eos instruit, ut scilicet
 ad ius nō inuenitur expressū (quo casu maxime equitas sibi vendicat locū.) procedant equi
 tate seruata semper in humanitate partem declinando. & l. c. in l. in omnibus ff. de regu.
 iur. in omnibus rebus (aut) maxime tamen in iure equitas spectanda est. & Imperatores
 in l. placuit. C. de iudi. placuit (inquit) in omnibus rebus praecipue esse equitatis ra
 tionem, quibus locis & alijs s. rellatis ostendimus, equitatis verba p. legis temperamento
 & benigna interpretatione accipi: & plusquam manifestū est leges praedictas regulā ac
 ordinē iudicandi constituisse omnium ordinū iudicibus etiā inferioribus.

Quae adita sunt, tamē extat insignis difficultas quae hanc uerā atq; uerū doctrinā edurbat,
 & quae superius hac loco superare solliciti sumus. ea uero est ex rescripto Imper. in l. i.
 C. delegis. cuius uerba sunt. inter equitatem iusq; interposita interpretatione, nobis
 solis & oportet, & licet inspicere. ubi Imperator equitatis usū & benignā interpretationē
 nō uidetur uelle iudicibus & adire, sed sibi soli reseruare: cuius sicut est leges condere,
 ita & easdē interpretari est in l. fin. cū similib. C. de l. § in l. 4. § 33. p. 7.
 § in l. 12. § 1. p. 1. § in l. 4. § 4. lib. 1. ordina. quod aperte pugnat cū his
 quae a nobis late sunt disputata & probata, & praecipue cū in l. placuit C. de iudi.
 quae difficultas misere afflixit ac toruit doctorū nostri iuris ingenia, qui dū multis solutio
 nibus ei succurrere contendunt, in varias atq; eas falsas scinduntur opiniones, quas nō est
 consiliū in presenti recensere aut nouis rationibus labefactare, quoniam ex his quae a nobis didicistis

abunde conuincuntur. aliter n. ca iura conuincat gloss. in d. l. 1. qua inibi sequitur fulg.
& cuius optimis communis est exrellatus a D. Peres in questio. profemia. ordina. q. 2.
aliter componit glo. in d. l. placuit recepta per bar. & omnes ibide & per Alex.
Jass. Corne. Jacobi. & socin. in l. sibi ff. si cert. petat. & late probant decii & lago.
in l. in omnib. ff. de regu. iur. & silua rupta. lib. 5. n. 63. & ferand. lib. 2. declar.
c. 2. in fm. — alio etia ac diuerso modo interpretatur Maius salomonis in d. l. 1.
n. 21. & cona. lib. 1. com. c. 11. n. 7. atq; alij alijs modis.

Sed si diligentius & attentius consideres que supra docuimus, & mentis Imperatoris in d. l. 1.:
no erit difficile aut laboriosu hanc discordia exponere. — aliud enim est, cu de lege
generalis ac de eius mente & comprehensione ita dubitatur, ut eius interpretatio per noua
& generalem etia lege & sanctione desideretur: quod cu suprema iuris constituendi potes
tate & auctoritate summa exigit, iure optimo id sibi Imperator reseruauit in d. l. 1. C.
de legib. qui eius uolus est sensus. — aliud uero ac longe diuersu est, cu in iudicijs exercendis
occurrunt casus & species quib. no respondet lex aliqua expressa (quod saepe accidit)
tunc temporis iudex, cu no uideat ius expressu neq; aperte conspiciat ueritudinē ac
mediu legis per quod oportebat semper pposita speciem de finis: no habet opus Impera
torem adire, na sic tam frequenter aduendus esset quam sut lites frequentes; siquidē
casus omnes qui occurrunt (etia in eadē materia) ex diuersis circumstantijs & causis ta
sunt dissimiles, ut lex per qua sut diiudicandi ac dirimendi, aperte & omni ex parte
fere nulqua eis conueniat. tunc igit iudex expressu non. Pont. in hoc c. fm. de
transact. cu no uideat legale iusticia expressa, procedat semper equitate seruata semper
in humaniorem partem declinando, quonia ut inquit Imper. in d. l. placuit, placuit
in omnib. rebus praequa esse equitatis & iusticia qua studi iuris ratione. is etenim
iudex proximior ad mentem legis & eius ueritudinē accedet, qui ad extremu equitatis
& humanitatis deflexerit, qua qui extremu rigoris elegerit. atq; hoc modo procul
dubio accipiendus est. in d. l. placuit C. de iudi. que hanc iurium conuincit
& interpretatis aperte deprehenditur ex his que late ac fuisse de equitate ac de eius
natura docuimus & ex Caiet. 22. q. 120. ar. 1. atq; huc etia aliquo modo tendit
Oleander. 4. de iure & equit. 4. 3. quaquā discuzet aliquantulu in eo qd
admitti uerbu / scijs / in d. l. placuit, quod tamen alienu esse a uera equitatis
natura ia multis rationibus ostensum est. — Το τέλος.

μόνο τῷ θεῷ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα.

¶ In hoc scripto... [illegible]

f. [illegible]

¶ [illegible]

¶ [illegible]

¶ [illegible]

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account, with some lines crossed out.

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account, with some lines crossed out.

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account, with some lines crossed out.

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account, with some lines crossed out.

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account, with some lines crossed out.

Handwritten text in a cursive script, possibly a list or account, with some lines crossed out.

AVSA

166 27

